

Planeringsstrategi

Karlsborgs kommun

Dnr: 2023-000237

Beslut kommunfullmäktige 2023-06-26 § 102

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Inledning.....	4
Bakgrund och syfte	4
Process och organisation	5
Gällande översiktsplan.....	6
Ändrade planeringsförutsättningar.....	6
Globala, nationella och regionala lagar och styrdokument	6
Agenda 2030.....	7
Barnkonventionen	7
Plan- och bygglagen (PBL).....	7
Miljöbalken (MB).....	8
Miljökvalitetsnormer för vatten.....	8
Nationellt mål för arkitektur-, form- och designpolitiken	8
Nationella kulturmiljömål.....	8
Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030	9
Delregionala dokument	9
Kommunala styrdokument	9
Nya underlag gällande statliga och mellankommunala intressen	10
Övriga nya förutsättningar.....	10
Förändrad vilja och behov i kommunen	10
Politiken	10
Förvaltningar	12
Befolkningsutveckling	13
Analys av gällande översiktsplan.....	14
Antagna detaljplaner	15
Sammanfattande bedömning.....	17
Fortsatt översiktsplanarbete	17
Rutin för framtagande av planeringsstrategi	18

Beställare: Karlsborgs kommun
Kontaktperson: Håkan Karlsson
Fysisk planerare: Maria Sjöberg

Konsult:
**KROOK
& TJÄDER**

Uppdragsansvarig: Linnea Hedin
Handläggare: Frida Skarp

Sammanfattning

Karlsborgs kommun behöver ta fram en ny översiktsplan men Översiktsplan 2020 är aktuell tills dess att en ny översiktsplan är antagen. Sedan Översiktsplan 2020 antogs 2014 har planeringsförutsättningarna ändrats genom ny lagstiftning och nationella, regionala och kommunala strategier och andra dokument tagits fram. Kommunen behöver hantera de av Länsstyrelsen påpekade förändringar av planeringsförutsättningarna, bland annat hantering av riksintresse för totalförsvarets militära del. Det finns även nya behov i kommunen och en förändrad politisk vilja med Vision 2035 som utgångspunkt.

Vid framtagande av ny översiktsplan ska kommunen följa ÖP-modellen som Boverket tagit fram. Det är även av högsta vikt att kommunen har en nära dialog med Forsvarsmakten och Länsstyrelsen i det fortsatta översiktsplanarbetet.

Inledning

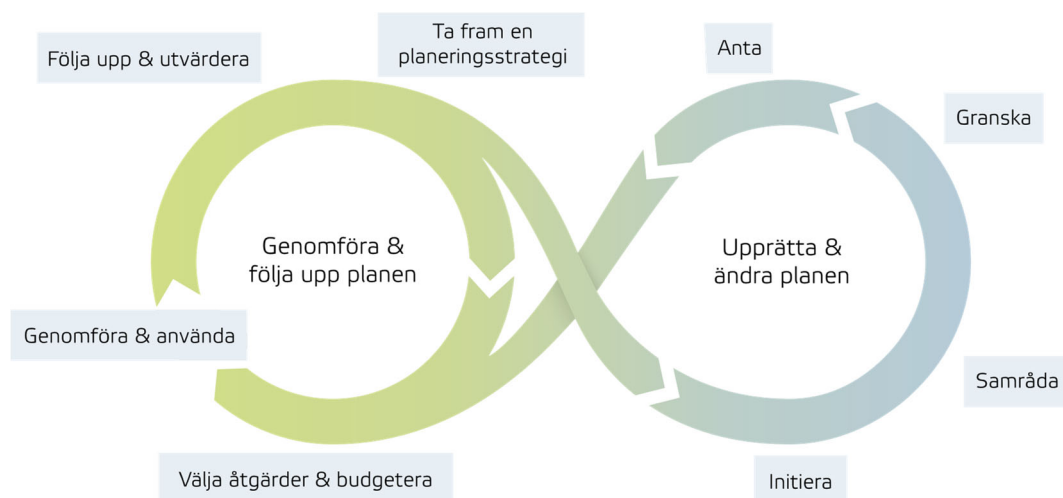
En översiktsplan är kommunens långsiktiga verktyg för att visa viljeinriktningen för hur mark, vatten och bebyggelsen ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är ett av de viktigaste styrdokumenterna i en kommun. Frågor som behandlas i en översiktsplan är exempelvis vilka områden som ska bebyggas och hur de ska bebyggas, vilka områden som behöver särskilt skydd och hur de ska skyddas, vilka miljörisiker det finns och hur detta ska beaktas. Till översiktsplanen kan fördjupade översiktsplaner tas fram som avser ett avgränsat geografiskt område eller tematiska tillägg som behandlar en specifik fråga till exempel en vindbruksplan.

Bakgrund och syfte

Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen (PBL) ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen är inte bindande men ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen måste vara aktuell för att kunna vägleda efterföljande planering, exempelvis detaljplaner och bygglov.

Översiktsplanen är viktig i kommunens arbete för en långsiktigt hållbar utveckling. Översiktsplan ska ange såväl en långsiktig och övergripande utvecklingsstrategi som grunddragen i den avsedda användningen av mark- och vattenområden. Översiktsplanen ska visa hur kommunen tänker ta hänsyn till allmänna intressen samt hur riksintressen ska tillgodoses och hur miljö kvalitetsnormer ska följas.

Då planen både ska vara strategisk och vägledande för beslut i plan- och lovärenden samt andra ärenden är det viktigt att översiktsplanen kontinuerligt ses över. En del i den kontinuerliga översiktsplaneringen är att kommunen varje mandatperiod ska anta en planeringsstrategi där gällande översiktsplan går igenom för att identifiera vilka delar som behöver uppdateras.

Figur 1 Översiktsplaneprocessen

Denna planeringsstrategi är den första som Karlsborgs kommun tar fram. För samtliga kommuner gäller att första planeringsstrategin ska ha antagits senast 11 september 2024 om inte kommunfullmäktige har antagit en ny översiktsplan inom samma tidsperiod. I sådana fall behöver kommunen inte anta en planeringsstrategi också.

Process och organisation

Samhällsbyggnadsförvaltningen har varit ansvarig för framtagandet av planeringsstrategin. Under våren 2023 har kommunens planeringskommitté (politik) involverats i arbetet samt en utökad version av kommunens utvecklingsgrupp (tjänstepersoner).

Den gällande översiktsplanen, Översiktsplan 2020, aktualiserades 2021-02-22 och mycket av det arbetet som gjordes då har vävts in i denna planeringsstrategi. Under arbetet med aktualitetsprövningen fick samtliga partier möjlighet att ge sina synpunkter på översiktsplanen och Centern, Moderaterna och Liberalerna inkom med synpunkter. Samtliga förvaltningar fick även svara på ett antal frågor gällande hur de använder Översiktsplan 2020 och vad de eventuellt saknar. Resultatet av aktualitetsprövningen var att gällande översiktsplan är aktuell men att arbetet med att ta fram en ny översiktsplan behöver påbörjas.

Medverkande i framtagandet av planeringsstrategin:

Håkan Karlsson, samhällsbyggnadschef

Maria Sjöberg, fysisk planerare

Linnea Hedin, konsult

Frida Skarp, konsult

Gällande översiktsplan

Översiktsplan 2020 är gällande för Karlsborgs kommun. Den är antagen 23 september 2014 och aktualiserades 2021-02-22. Till översiktsplanen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat 25 april 2014.

Figur 2 Gällande översiktsplan, Översiktsplan 2020, antagen 2014.

Ändrade planeringsförutsättningar

Förändringar av lagstiftning, nationella mål, riktvärden och framtagande av råd sker kontinuerligt på global, nationell och kommunal nivå samtidigt som det kommer nya beslut gällande till exempel naturreservat, gränser för riksintressen med mera. Även kunskapsunderlag och inventeringar uppdateras och utökas kontinuerligt, vilket innebär att planeringsförutsättningarna inte är statiska. Nedan följer förändringar som skett sedan översiktsplanen antogs och är av särskilt intresse för den översiktliga planeringen i Karlsborgs kommun.

Globala, nationella och regionala lagar och styrdokument

Nedan beskrivs de globala, nationella och regionala lagar och styrdokument med koppling till översiktsplaneringen som tillkommit eller ändrats sedan den gällande översiktsplanen antogs.

Agenda 2030

Den 25 september 2015 antog FN:s generalförsamling resolutionen *Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling*, med 17 globala mål som spänner över en bredd av samhällsutmaningar. De 17 globala målen har i sin tur 169 delmål och 230 indikatorer. Under en 15-årsperiod, med start 1 januari 2016 och fram till år 2030, har världens länder förbundit sig att tillsammans jobba för att uppnå de globala målen och en långsiktigt hållbar utveckling. Agenda 2030 ersätter Agenda 21 som antogs 1992.

Figur 3 De 17 globala målen.

Barnkonventionen

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag. Detta förstärker barnrätten vid tillämpningen av andra lagar, exempelvis PBL. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn. Deras intressen ingår i princip i alla de intressen som anges i 2 kap. PBL och även i en del andra bestämmelser i PBL uttrycks barns intressen.

Plan- och bygglagen (PBL)

Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet fördes in i plan- och bygglagen (2010:900) år 2014 som ett allmänt intresse som kommunerna ska främja. Varje kommun ska med riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Riktlinjer för bostadsförsörjning ska antas varje mandatperiod. Det infördes även krav på att kommunen ska redovisa i översiktsplanen hur man avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder.

I januari 2015 infördes bestämmelser i 5 kap. 7 § PBL om att detaljplanläggning som inte är förenlig med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande ska

handläggas med ett utökat planförfarande. Se SFS 2014:900. Detta ökar behovet av en aktuell översiktsplan.

I augusti 2018 infördes nya krav på översiktsplanens innehåll vad gäller kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade. Översiktsplanen ska också visa på hur sådana risker kan minska eller upphöra. Länsstyrelsen har tagit fram ett metodstöd för hur kommunen kan hantera frågan i översiktsplaneringen.

1 april 2020 ändrades flera bestämmelser i 3 kap PBL. Syftet med ändringarna är att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. Ett nytt verktyg som ska användas för detta är planeringsstrategin. Den ersätter det som tidigare kallades aktualitetsprövning. Från och med valet 11 september 2022 gäller kravet att alla kommuner kontinuerligt ska anta en planeringsstrategi i början av varje mandatperiod. Kommunernas första planeringsstrategi ska ha antagits senast 11 september 2024 annars anses nuvarande översiktsplan vara inaktuell och upphör att gälla.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fick också möjlighet att meddela föreskrifter för att ta fram en digital standard för utformning av översiktsplaner, regionplaner och områdesbestämmelser.

Miljöbalken (MB)

I januari 2018 infördes ett nytt 6 kapitel - Miljöbedömningar - i miljöbalken vilket innebär ändrade formuleringar för att tydliggöra processer om miljöbedömning och hur detta kan genomföras i översiktlig planering.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Nya miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten har tagits fram sedan översiktsplanen antogs.

Nationellt mål för arkitektur-, form- och designpolitiken

Även kallat "Politik för gestaltad livsmiljö" antog Riksdagen 2018 och innehåller följande mål; Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön.

Nationella kulturmiljömål

Sedan 2014 gäller nya nationella kulturmiljömål. Regering och riksdag har uttalat att de även ska kunna vara vägledande för kulturmiljöarbetet på regional och kommunal nivå. Det innebär att målen kan fungera som vägvisare även för den regionala politikens prioriteringar.

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

Strategin ska fungera vägledande och inspirerande för kommuner, företag, myndigheter och organisationer som verkar för Västra Götalands utveckling. Alla län ska enligt lag ha en regional utvecklingsstrategi och i Västra Götalands län är det Västra Götalandsregionen som är ansvariga för att ta fram strategin. Tidsperiod för utvecklingsstrategin är 2021–2030, men den ses över vart 4:e år. Kopplat till utvecklingsstrategin finns fyra program som beskriver den samlade viljeinriktningen inom strategins långsiktiga prioriteringar och riktar insatser för att nå dit.

Delregionala dokument

- Strukturbild Skaraborg
- Program för Skaraborgs turistslingor
- Strategi Hållbara drivmedel
- Strategi för markanvändning i samband med stora etableringar i Skaraborg
- SUES, strategisk plan för utveckling av energisystem i Skaraborg (pågående)

Kommunala styrdokument

Nya planer och program tas fram kontinuerligt i kommunen. Sedan översiktsplanen antogs har följande kommunala dokument med koppling till översiktsplanen tagits fram:

- Strategisk plan för ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar perioden 2017–2020
- Program för social hållbarhet 2019–2022
- Folkhälsoplan 2019
- Policy för barn- och ungdomspolitisk verksamhet i Karlsborgs kommun 2019–2022
- Friluftspan 2018
- Vattenplan för Hjo, Tibro och Karlsborg, etapp 1
- Åtgärdsvalsstudie väg 49
- Vision 2035
- Kulturplan 2022

Det finns behov av att ta fram:

- Bostadsförsörjningsprogram
- Vattentjänstplan
- Avfallsplan.
- Kulturmiljöunderlag
- Energiförsörjningsplan

Nya underlag gällande statliga och mellankommunala intressen

Länsstyrelsen har sedan översiktsplanen antogs 2014 angivit förändrade planeringsförutsättningar i yttrande om översiktsplanens aktualitet. Detta har sedan kompletterats med statliga och mellankommunala intressen daterat 2022-04-11.

Länsstyrelsen lyfter fram förändrade planeringsförutsättningar gällande riksintressen för kulturmiljövård, naturvård, energiproduktion och Natura 2000. De lyfter även ändringar i riksintressen för trafikslagets anläggningar och totalförsvarets militära del. Länsstyrelsen påpekar att följande planeringsförutsättningar inte har behandlats i den gällande planen; risken för översvämning till följd av skyfall, övergripande riskbedömning av skador på den byggda miljön, kartering av geotekniska risker, miljöfarliga verksamheter, riktlinjer för bostadsförsörjning, flyghinder för civil luftfart, klimatförändringarnas påverkan på kulturmiljövärden och artskydd.

I granskningsyttrande till den gällande översiktsplanen lyfte Länsstyrelsen bland annat fram problematiken kring att översiktsplanen inte hanterar riksintresse för totalförsvarets militära del korrekt.

Övriga nya förutsättningar

Sedan översiktsplanen antogs 2014 har Boverket arbetat fram en ny modell (ÖP-modellen) för hur en översiktsplan kan byggas upp. Syftet med modellen är att samordna hur olika kommuner arbetar med strategisk fysisk planering och underlätta arbetet för granskande myndigheter, som till exempel Länsstyrelsen. Strukturen i modellen är också kopplad till hur arbetet med digitala översiktsplaner utvecklas och bygger på en digital struktur för översiktsplanens uppbyggnad.

I Karlsborg har försvaret beslutat om stora satsningar på utveckling sedan Översiktsplan 2020 antogs 2014. Dessa satsningar antas ge konsekvenser för mark- och vattenanvändningen i kommunen både vad gäller begränsningar genom riksintressen och andra hänsynstaganden samt behov av utveckling för utökad verksamhet och ökande befolkning i kommunen.

Förändrad vilja och behov i kommunen

Politiken

I samband med aktualitetsförklaringen av översiktsplanen gjordes en uppföljning av översiktsplanen med politiken. De synpunkter som inkom då redovisas nedan och bedöms i huvudsak fortsatt vara relevanta.

Centerpartiet

- Faktaunderlag behöver korrigeras

KARLSBORG

- Nya planer som tagits fram behöver finnas med
- Fler LIS-områden kan behövas
- Ny vision
- En uppdaterad tidplan för kommande arbete med ny översiktsplan.
- Försvars- och försvarsnära utveckling behöver aktualiseras.
- Tabeller och statistik behöver aktualiseras.

Moderaterna

- Faktaunderlag behöver korrigeras
- Årtal behöver anpassas till den förlängda giltighetstiden för översiktsplanen.

Liberalerna

- Delprojekten bör prioriteras
- Årtal behöver anpassas till den förlängda giltighetstiden för översiktsplanen.
- En uppdaterad tidplan för kommande arbete med ny översiktsplan.
- Försvars- och försvarsnära utveckling behöver aktualiseras.
- Faktaunderlag behöver korrigeras
- Tabeller och statistik behöver aktualiseras.
- Detaljplaner för mer industritomter mellan södra rondellen och Stjenvik.
- Kommunen bör bestämma sig för ett alternativ för genomfart igenom samhället.
- Bättre och kontinuerlig skötsel av Karlsborgs strandnära områden bör skrivas in som ett skalkrav.
- Ställningstagande. Kommunen skall verka för att hastighetsbegränsningar införs i våra sjöar nära stränder och badplatser.
- Linfärja mellan Skackan och Haganäset utgår, då det ej är realistiskt.
- Området för badplats vid Hanken förlängs in på Äspenäset fram till båthamnen. Badbryggor flyttas till stranden utanför OKQ8.
- Delprojekt C. Bangårdsområdet. Området skall inte bebyggas i nuläget, för att möjliggöra en annan sträckning på genomfarten igenom Karlsborg. Och för att möjliggöra en utveckling av närmiljön vida Carl Johansskolan. Fastställ alternativ 2 som alternativ för ny vägsträckning.
- Prioritera passagemöjligheter längs stranden. Bryggpromenad i kanalområdet och promenadstråk runt kanalholmen.
- Planera för landförbindelse ut till Lindön och återställ den ursprungliga förbindelsen mellan Lindön och Pukön. Knyt ihop promenadvägen uppe på fästningen, som det är nu slutar den inne på fästningen.

Inför arbetet med denna planeringsstrategi hölls en workshop med kommunens planeringskommitté 2023-02-01 för att ytterligare följa upp hur gällande översiktsplan har använts samt vad den nya översiktsplanen behöver prestera.

Summeringen av workshopen

Översiktsplan 2020 har främst användes av byggnadsnämnden. Den är svåränvänd med anledning av att den inte hanterar riksintresset för totalförsvaret.

Viktigt innehåll att ha med i den nya översiktsplanen är:

- Samverkansfrågor
- Mellankommunala frågor
- Gemensam syn gällande mark- och vattenanvändning med Länsstyrelsen och Försvarsmakten
- Tydlighet var i kommunen det kan byggas och inte
- Fokus på de som redan bor i kommunen
- Fokusera på det som är bra

Viktigt i arbetsprocessen för den nya översiktsplanen är:

- Att fler tjänstepersoner är delaktiga i framtagandet och användandet
- Att använda sig av de olika råden och nätverken som redan finns

Förvaltningar

I samband med aktualitetsförklaringen av översiktsplanen gjordes en uppföljning av översiktsplanen med förvaltningar och bolag inom kommunen. De synpunkter som inkom då redovisas nedan och bedöms i huvudsak fortsatt vara relevanta.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Förvaltningen använder olika delar av översiktsplanen, bland annat:

- Utvecklingen gällande offentlig gestaltning i hela kommunen
- Kulturmiljöer och kulturhistoriskt bevarande
- Utveckling av Moliden i samverkan med fastighet

Förvaltningen saknar ingenting i översiktsplanen utan anger att samverkan så väl inom kommunen som med externa parter har stärkts under perioden för översiktsplanen.

Inför arbetet med denna planeringsstrategi hölls en workshop med tjänstepersoner från kommunen 2023-03-23 för att ytterligare följa upp hur gällande översiktsplan har använts samt vad den nya översiktsplanen behöver presteras.

Summeringen av workshopen

Flera förvaltningar vet om att den finns men arbetar inte så mycket med den.

Viktigt innehåll i nya översiktsplanen är:

- Utgångspunkt i det som kommunen redan har
- Utbyggnadsordning

- Långsiktighet
- Se bortom kommungränsen.

Viktigt i arbetsprocessen för den nya översiktsplanen är:

- Dialog med Försvarmakten
- Att det avsätts tid och resurser
- Hitta rätt detaljeringsnivå
- Kommunikationen mellan politik och tjänstepersoner
- Använda de kommunikationskanaler som redan finns
- Tydlig projektplan som alla tjänstepersoner kan följa

Befolkningsutveckling

De prognoser som Västra Götalandsregionen gjort vid tiden för antagandet av Översiktsplan 2020 visade en minskning av befolkningen i kommunen med i genomsnitt 20 personer per år. Befolkningsutvecklingen sedan 2014 har i stället inneburit en ökning med i genomsnitt 18 personer per år mellan 2019–2022.

	2019	2020	2021	2022
Förändring i befolkningsantal	-6	22	-2	57

Tabell 1 Befolkningsutveckling i Karlsborgs kommun 2014–2022.

Västra Götalandsregionens gällande prognos för Karlsborg visar trots detta en minskning med 289 personer fram till 2040.

År	Befolkningsantal
2022	7068
2025	6857
2030	6821
2035	6799
2040	6779

Tabell 2 Befolkningsprognos 2022–2040 genomförd av Västra Götalandsregionen.

Enligt en befolkningsprognos för 2020–2030 som kommunen beställt av SCB är befolkningsprognosen i stället positiv. Detta beror på ett överskott av inflyttade då födelsenettet är genomgående negativt för samtliga år.

År	Prognos	Utfall
2020	6994	6976
2021	7012	6975
2022	7042	7068
2025	7056	

2030	7088	
------	------	--

Tabell 3 Befolkningsprognos 2020–2030 genomförd av SCB samt uppföljning av utfallet.

Analys av gällande översiktsplan

Vision 2020 som används i Översiktsplan 2020 är inte längre aktuell då kommunen tagit fram en ny vision. Målbeskrivningarna bygger på att visionen ska förverkligas och är således inte heller aktuella liksom övergripande principer.

Samtliga ställningstaganden behöver ses över vid framtagandet av den nya översiktsplanen.

Översiktsplanen har identifierat en rad delprojekt som är viktiga för kommunens utveckling. Statusen för dessa redovisas i tabellen nedan.

Delprojekt	Status	Fortsatt arbete?
Regionala turistvägar	Skaraborgs kommunalförbund har tagit fram Program Skaraborgs turistvägar där Karlsborg ingår. Kommunen har tillsammans med övriga kommuner utmed Göta kanal fått sträckan utmed Göta kanal klassad som nationell cykelled.	Resultatet av Program Skaraborgs turistvägar samt dragningen av nationell cykelled utmed Göta kanal ska arbetas in i den nya översiktsplanen.
Äspenäset	Äspenäset är nästan helt utbyggt med endast ett fåtal tomter kvar. Området har byggt ut av en privat exploatör.	Avslutat.
Bangårdsområdet	Sanering av bangårdsområdet ska vara avklarad vid årsskiftet 2023/2024. Efter att saneringen är utförd kommer kommunen få köpa området.	Bangårdsområdet är fortsatt aktuellt och behöver fortsatt utvecklas.
Rödesund	Ny detaljplan för Rödesunds torg har tagits fram men är överklagad (2023/05). Kommunen har köpt en restaurangbyggnad utmed kanalen.	Rödesund är fortsatt aktuellt framför allt området utmed kanalen.

Fästningsområdet	Statens fastighetsverk har omvandlat fastigheter till bostäder.	Militärt område, inte aktuellt för fortsatt arbete.
Mölltorp	Planprogram Ebbanäs samt två detaljplaner som är inför samråd har tagits fram.	Mölltorp är fortsatt aktuellt för försatta utveckling.
Stadsparken	Enklare åtgärder har utförts såsom bokskåp och uppsättning av hängmattor.	Delar av delprojektet Stadsparken är fortsatt aktuellt, främst norra kanalen ner mot fästningen. Projektet kan behöva byta namn.
Storgatan	Trafikverket har gjort en åtgärdsvalsstudie för Storgatan. Resultatet av studien är att Storgatan inte ska genomgå större förändringar utan endast trimningsåtgärder.	Storgatan är fortsatt aktuell med försköning av gatan och samt säkra passager enligt åtgärdsvalsstudien.
Forsvik	Kanalbolaget har renoverat kanalen samt byggt fler gästhamnsplatser och ställplatser för husbilar. Be:cultur har startats.	Fortsatt aktuellt.

Tabell 4 Utvärdering av delprojekten i Översiktsplan 2020.

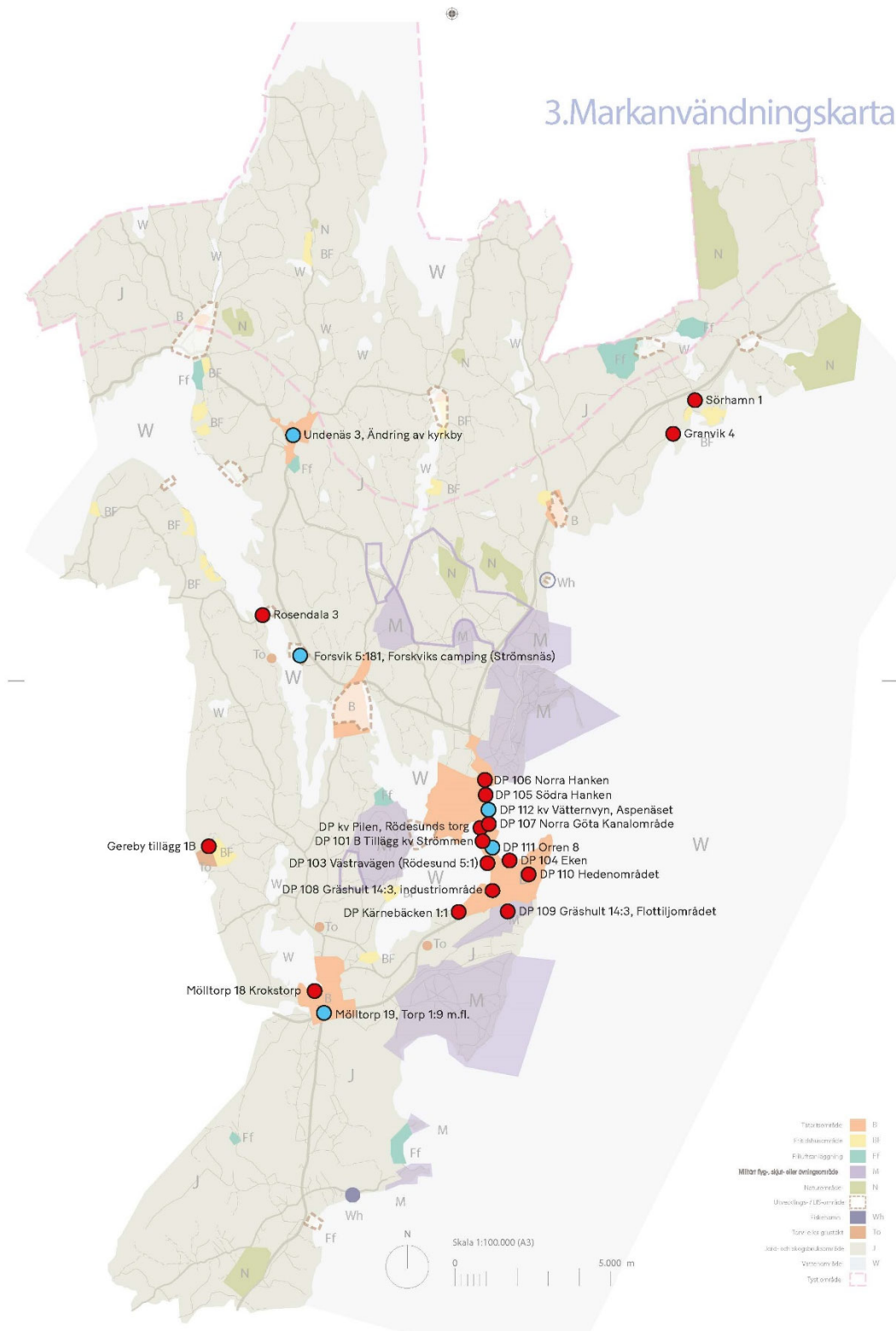
Antagna detaljplaner

Sedan översiktsplanen antogs har kommunen antagit 21 detaljplaner. Samtliga detaljplaner ligger inom områden som är utpekade i översiktsplanen. Se Figur 4 nedan för placering av de olika detaljplaneområdena.

Ytterligare detaljplaner är under uppförande.

3. Markanvändningskarta

Figur 4 Markanvändningskartan från översiktsplanen samt framtagna detaljplaner sedan översiktsplanens antagande. De röda är antagna innan översiktsplanens aktualitetsprövning och de blåa efter aktualitetsprövningen.

Sammanfattande bedömning

Den sammanfattande bedömningen är att Karlsborgs kommun behöver ta fram en ny översiktsplan men att Översiktsplan 2020 är aktuell till dess att en ny översiktsplan är antagen. Denna bedömning görs utifrån att Översiktsplan 2020 inte följer kommunens vision (Vision 2035) samt att ett flertal nya lagar, mål och strategier tillkommit på nationell, regional och kommunal nivå. Översiktsplan 2020 har inte i tillräcklig omfattning hanterat klimatanpassningsfrågorna såsom risker i samband med översvämningar och skred. Bedömningar gällande påverkan på miljö samt miljö kvalitetsnormer för vatten behöver också göras.

Kommunen behöver hantera de av Länsstyrelsen påpekade förändringar av planeringsförutsättningarna, bland annat hantering av riksintresse för totalförsvarets militära del.

Politikens synpunkter är av sådan art att en ny översiktsplan behöver tas fram för att spegla kommunens viljeinriktning och behov.

Prognoserna för befolkningsutveckling i kommunen är motstridiga och hur Försvarsmakten organiserar sig och vilken typ av satsningar som görs kan påverka befolkningsutvecklingen både positivt och negativt. Försvarsmaktens utveckling innebär också ett ökat behov av bostäder och annan service i kommunen samt eventuell utökning av riksintresset för totalförsvaret.

Flertalet föreslagna områden för bostäder i mark- och vattenanvändningskartan har byggts och samtliga framtagna detaljplaner följer Översiktsplan 2020. Det finns fortfarande utpekade områden för verksamheter och bostäder som inte har detaljplanlagts men fler områden behöver pekas ut för att säkerställa kommunens långsiktiga utveckling.

Många av de delprojekt som identifierades i Översiktsplan 2020 har påbörjats på olika nivåer. Något av projekten är även genomfört och avslutat. Att identifiera delprojekt i översiktsplanen har fungerat bra för att fokusera kommunens och andra aktörers satsningar. Samtidigt som det varit fördelaktigt för projekten att de funnits med i översiktsplanen. Delprojekten behöver dock inte vara så detaljerade som de är i Översiktsplan 2020 utan mer övergripande. En uppdatering av delprojekt behöver göras för att kommunen fortsatt ska kunna fokusera sina insatser.

Fortsatt översiktsplanearbete

Karlsborgs kommun har tagit fram en ny vision med sikte på 2035 som antogs 2022-09-26. Visionen blir en viktig del i det underlag som styr riktningen för den nya översiktsplanen. Arbete pågår även med en strategisk utvecklingsplan som tar sin utgångspunkt i visionen och avser den utveckling och de insatser som bör ske den kommande mandatperioden.

Vid framtagande av ny översiktsplan ska kommunen följa ÖP-modellen som Boverket tagit fram.

Det är av högsta vikt att kommunen har en nära dialog med Försvarmakten i det fortsatta översiktsplanarbetet.

Ett flertal planeringsunderlag behöver tas fram i samband med framtagandet av ny översiktsplan samt att det finns handlingar som kommunen enligt lag behöver ta fram och som utgör underlag till översiktsplanen. Dessa är:

- Vattentjänstplan
- Riktlinjer för bostadsförsörjning
- Energiplan (underlag till denna (SUES) tas först fram av Skaraborgs kommunalförbund)

En projektplan för arbetet med ny översiktsplan har tagits fram. I denna projektplan finns projektmål för arbetet med ny översiktsplan. Projektmålen fokuserar på vad arbetet med den nya översiktsplanen ska uppnå och inte på innehåll och ställningstaganden i själva översiktsplanen. Projektplanen innehåller även organisations- och tidplan för arbetet. Till projektplanen hör bilagorna Kommunikationsplan och Riskanalys.

Rutin för framtagande av planeringsstrategi

Planeringsstrategin ska arbetas fram efter varje ordinarie val och antas senast två år efter valet. Det innebär att översiktsplanen utvärderas tidigt under mandatperioden och att ett kontinuerligt uppföljningsarbete av denna sker. Planeringsstrategins omfattning kan variera. Innehållet och möjliga aktiviteter från planeringsstrategin bör arbetas in i verksamhetsplaner för mandatperioden. Nästa planeringsstrategi ska antas senast september 2028.